

Danske anmeldelser - Danish Reviews

albums og koncerter

- Jazz Special, #165 april 2019, af Jens Lohmann

Danske Rêve Bohème er et godt gammelt bekendtskab. Siden 1998 har gruppen opnået en position som en af Europas førende grupper i genren. Stilen er umiskendelig Django Reinhardt'sk, men mere pågående end mesterens elegante og fanden-i-voldske spil. Med guitaristen Jens Fuglsang i spidsen har musikken et til tider hektisk drive, der musikken et mere moderne - og h' nogle vil sige dynamisk - præg. Rêve Bohème er en del af en tendens, hvor stadig flere grupper udforsker nye muligheder i Django Reinhardts musik. Det støvede præg, der for nogle årtier siden var ved at lægge sig over gypsy jazz, er ved at forsvinde, blandt takket været musikere som Jens Fuglsang og hans kvartet.

Gruppen har på SIX & SIX I SWING TO BOP valgt seks mindre kendte af Django Reinhardts kompositioner og sat dem op mod seks bebop standards, Django Reinhardt yndede at spille. De 12 stykker er optaget i en lang session, hvor musikerne spillede live uden ophold for derefter at udvælge de fleste first takes. Det giver et umiddelbart og spontant præg. Et forfriskende projekt med mange muligheder.

- Jazznyt, 18/3-2019 af Niels Overgård

Rêve Bohème laver med deres sjette plade den mest sigøjnerjazzede plade. Med undertitlen Swing to Bop går de selv- og stilsikkert ind i landet mellem bop og swing. Stilen er sigøjnerswing og numrene er hentet fra Reinhardts bagkatalog og fra beboppens klassikere. Jens Fuglsang leder med overskud og charme kvartetten gennem Reinhardts Swingtime in Springtime og Crepuscule og bebop klassikere som Cherokee og Donna Lee. Fuglsang er en usvigeligt sikker virtuos på leadguitaren. Sammen med Finn Poulsen på mundharmonika holder han styr på melodien - både i sammenspil og lækre soli.

- Gentofte Lokalavis, 10/1-2019 af Peter Madsen

Anmeldelse af koncert:

Rêve Bohème var elegant til fingerspidserne

Vor anmelder fik en swingende, stor sigøjnerjazz-oplevelse ved åbningen af Gentofte Jazzklubs nye sæson og kvitterer med seks trut i trompeten *****

Noget så sjældent som Django Reinhardt/Stephane Grapelli-jazz, leveret nærmest optimalt til den fyldte sal i Byens Hus, var hvad tilhørerne oplevede søndag ved Gentofte Jazzklubs sæsonstart. Stærkt swingende, idérigt og kompetent blev den kontante, rytmeguitar-baserede jazz leveret af Rêve Bohème.

Elegant til fingerspidserne med teknisk høj kvalitet blev Rêve Bohème en herlig åbningsoplevelse for Gentofte Jazzklubs medlemmer og gæster. Dejligt at konstatere, at klubben kan trække fulde huse ved indtil videre alle arrangementer. Det tegner godt for fremtiden for jazzen i Gentofte.

Forsanger og sologuitarist Jens Fuglsang viste en sand virtuositet i både vokal og på guitaren. Lynhurtige improvisationer a la inspiratoren Django Reinhardt blev leveret med en selvfølge, som tog pusten fra undertegnede. Jeg er selv jazzmusiker og ved, hvad det kræver at levere letløbende ubesværede 'sprinter-soli', og mage til skal man lede længe efter. Simpelthen fantastisk! Her levede han fuldt ud op til sin navnebrors præstationer på cykelscenen rundt i verden.

En smidig og charmerende vokal satte sammen med guitarspillet Jens Fuglsang på verdenskortet over denne type af musikere med sigøjner-relateret musik i bagagen. En sand fornøjelse at høre.

Mundharpe-spilleren Finn Poulsen har en finfølt evne til at få mundharpen til at lyde som en violin a la Stephane Grapelli, som i mange år spillede sammen med Django Reinhardt i Quintette du Hot Club de France. Hot Club de France var tidens jazzmekka for alverdens store jazzmusikere, som rejste til Paris for at spille her, og altså også for disse musikere. Mon ikke, at inspirationen for Rêve Bohème også ligger i dette band.

Finn Poulsens indsmigrende spillestil er nærmest kattepote-listende. Smidig og virtuos med 'vredne blå toner' skabte en fjedrende linjeføring, som var tilhørerne i lokale med inspiratoren Grapelli. Hans samspil med Fuglsang skabte stærke mindelser om tiden med de store metre fra Frankrig og levede improvisatorisk op til disse forbilleder.

Som sanger kompletterede han Fuglsangs vokal ved at være blødere og varmere i stemmen end makkeren, og disse kontraster skabte spektrum i fremførelserne. Næsten Leo Mathisen-agtig og af og til lidt 'drillende' i stemmen skabte Poulsen mindelser også om denne jazzlegende.

“La Pompe “, pumpen, eller med andre ord rytmeguitaristen Robert Pilgaard, lagde sammen med bassisten Jesper Riis en solidt swingende bund for de solistiske præstationer, og hvilken rytmeguitar! Stærkt fremadgående og pågående pumpede han liv i solisternes bevingede udfoldelser, så de blev båret frem til øverste hylde på swing-skalaen. Sammen med bassen et solidt makkerpar i den stærkt swingende rytmeafdeling. Bedre understøttelse kan man næsten ikke forestille sig.

Et par mere populære numre trak for undertegnede lidt ned på kvalitetsskalaen, idet det fik karakter af 'noget for enhver smag'. Men i og med, at resten af numrene bar kvaliteten så stærkt og musikalsk frem som den gjorde, skal hele arrangementet belønnes med alle seks swingende stjerner fra den absolut fornemste jazz-himmel, der tænkes kan.

- Reve Boheme Koncert, 5/11-2019 Præstø Jazzklub, af Eigil E. Grønholdt.

Tredie orkester var en helt anden gren af jazzens vildtvoksende træ, Revè Bohème spillede tirsdag aften, ægte Django Reinhardt sigøjner-jazz i Præstø Jazzklub på Kirsebærkroen. Så flot og fornemt swingende, så man skulle tro, det var de originale musikere. For med kapelmester, guitarist og sanger Jens Fuglsang i spidsen for en af Danmarks allerfineste jazz-violinister Kristian Jørgensen, samt Finn Poulsen på kromatisk mundharpe, Jesper Riis på bundsolid kontrabas samt stilsikre rytmeguitarist Robert Pilgaard, lød liflige toner i June Night, selvom vi er i november, Caravan og til allersidst, efter mange og lange klapsalver, meget apropos After You've Gone, idet det var sidste aften Krofatter Stener stod bag baren. Men bare rolig, Kirsebærkroen er solgt til lokale stabile folk, der vil drive det hele videre, i samme gode ånd, efter forskellige forbedringer på Kroen.

- Jazznyt, 14/10-2012 af Niels Overgård

Guitaristen og sangeren Jens Fuglsang står i spidsen for Rêve Bohème, der nu er aktuelle med deres femte CD. Det er stadig Django Reinhardt og gypsyjazz det drejer sig om. Denne gang under overskriften Django goes north. Og ja Django nåede at spille fire koncerter i 1939 i Danmark inden krigen brød ud. På denne plade er der ikke yderligere krydsninger mellem gypsyjazzen og dansk musik. Det her er rent og uforfalsket gypsyjazz i højt tempo. Robert Pilgaard tager sig fortsat af rytmeguitaren mens de to nye medlemmer Jesper Riis på bas og Finn Poulsen på mundharmonika føjer lidt nyt til Rêve Bohème. Det er i høj grad Poulsens mundharmonika, der afløser Kasper Fredholms tenorsax, der giver den nye lyd til kvartetten. Poulsen spiller en sikker Toots Thielemanns-lignende kromatisk mundharmonika, der passer perfekt til Rêve Bohème.

Gypsyjazz er en meget veldefineret genre og derfor er det svært at føje noget nyt til genren. I stedet handler det i høj grad om udtryk og ikke mindst de enkelte musikeres kvaliteter. Det klarer Rêve Bohème særdeles flot. Personligt synes jeg at det er en fornøjelig idé at de har valgt at spille The Clash's Jimmy Jazz fra 1979 rockklassiker-albummet London Calling (der af mange – inklusive mig – kaldes et af de bedste rockalbum i verdenshistorien). De holder sig fint til forlægget, der også i den oprindelige udgave er ganske jazzet. Men det er jo ikke gypsyjazz for ingenting, så der kommer et par mellemstil i højt tempo, hvor de fleste rockguitarister ville give fortabt. Pladen lukkes ned med Velvet Underground's Sunday Morning, der kommer fra mit andet topyndlingsrockalbum The Velvet Underground & Nico. Her synger Fuglsang næsten som Lou Reed. Imponerende og overraskende (jeg er ultra-Lou Reed fan) godt gået. Resten af pladens numre er en blanding af jazzklassikere og selvskevne numre.

- Jazz Special, #130 dec 2012, af Jacob Hassing

Django Goes North

Kvartetten Rêve Bohème skjuler heller ikke på deres femte cd-udgivelse deres veneration for Django Reinhardt og den europæiske string swing-tradition, som Reinhardt med sin sigøjnerjazz om nogen har været ophavsmand til. Selvom besætningen har ændret sig gennem den sidste halve snes år, er det stadig Jens Fuglsang, der som sanger og lead guitarist tegner foretagendet, på Django Goes North med Finn Poulsens mundharmonika som gennemgående ledsager i forgrunden.

Django Goes North efterlader et blandet indtryk. Stilistisk er det ganske sublimt,

hvad kvartetten byder på. Hvad der trækker noget ned, er den monotoni, der ikke desto mindre indfinder sig. Så det kan anbefales at lytte til cd'en i mindre doser – hver for sig er adskillige af numrene ganske fine. Det gælder for eksempel Finn Poulsens Hit By Happiness og cd'ens ubetingede bedste og mest lytteværdige nummer, Reed & Cales Sunday Morning (og så har vi bevæget os temmelig langt væk fra Django Reinhardt, men det gør ikke så meget).

Når Jens Fuglsang kan tæmme sin tendens til at synge sit engelske med en vis parodisk distance, er han en udemærket sanger. Han er nu bedre som leadguitarist, ja han er rent ud sagt fremragende, så denne side af hans talent måtte godt have fyldt noget mere på udgivelsen. Finn Poulsen kan tilføje musikken nogle stemningsfulde obligater, men kan desværre også blive skinger og uinteressant. Hvorom alting er, så fastholder Rêve Bohème begejstringen for sigøjnerjazzen og viderefører projektet med at forsøge at forny den i en dansk og nordeuropæisk kontekst. Når de er bedst, er de virkelig originale og dynamiske i deres spil. Når de er knap så gode, kan det blive for pastiche-agtigt og uden samme intensitet.

– Gaffa. "Café Django". Af Ivan Rod www.gaffa.dk 11/10-2012

En hyldest til Django Reinhardt og et forsøg på at skabe en særlig nordisk string swing

Det er få figurer i europæisk rytmiske musikhistorie, der har haft så stor betydning som guitaristen/komponisten Django Reinhardt. Hvad han ikke satte i gang med sin helt særligt ekvilibristiske string swing, der var en videreudvikling af den etablerede gypsy jazz.....!

Belgisk/franske Django Reinhardt døde i en alder af 43 år. For snart 60 år siden. Men helt ufatteligt mange musikere i Europa, Nord- og Sydamerika – især – har siden taget hans spillestil og groove til sig, udvist behørig respekt herfor og *alligevel* forsøgt at kopiere eller videreføre hans form for string swing.

Således også danske Rêve Bohème, der har eksisteret i femten år, udgivet fire cd'er og nu – med sin nye/femte cd, *Django Goes North* – på én gang forsøger at være tro overfor arven og at tilføre en ny nordisk klang.

Jens Fuglsang, Finn Poulsen, Robert Pilgaard og Jesper Riis spiller en moderne, dynamisk form for string swing, som sikkert fungerer godt, live, men som altså

også – i en studieindspilning som denne – kan forekomme endimensionel. Fuglsangs vokal lader en del tilbage at ønske (bl.a. fordi han tilstræber det pæne og rene, men mangler kant og karisma), mens især Poulsen mundharpe fremstår fin og yderst udtryksfuld.

– Roots zone. "Café Django". Af Nils Thorlund www.rootszone.dk 7.1.2010

Et reorganiseret Rêve Bohême spiller ud med en velsvingende konstruktion der blander sigøjnerjazz med amerikansk vokalswing.

Jens Fuglsang har på det sidste reorganiseret sit orkester Rêve Bohême og tilføjet en fyldig vokalside. Nyskabelsen fremgår af denne udgivelse hvor orkestrets mangeårige Django Reinhardt-gypsy-jazz-profil parres med amerikansk vokalswing. Kapelmesteren forestiller sig at Django tilfældigvis møder Frank Sinatra på en bar i slutningen af 30'erne og begynder at jamme sammen.

De to traditioner hører til på hver sin side af "dammen", men tager begge udgangspunkt i swinggenren. På den baggrund kan der formelt/historisk argumenteres for den tænkte konstruktion. Fuglsang har vel også haft et behov for at komme lidt videre efter flere plader med traditionel sigøjnerswing. Orkestrets instrumentering baseret på Django's verden er ikke ændret, og derved kan de iblandede swingtraditionals med kompositioner af blandt andet Cole Porter og George Gerswin komme til at virke lidt for meget som fremmedelementer. Fuglsangs stemme er bestemt ikke specielt sort, men på den anden side er swinggenren jo også langt hen ad vejen profileret af hvide musikere og sangere.

Det man ikke kan tage fra disse herrer, er deres musikalitet og netop swing. Ikke mindst kapelmesterens solospil på guitaren vidner om grundige og mangeårige studier af den gamle mester og stilskeer, men backingen fejler absolut heller ikke noget. Karina Kappel giver som gæstevokalist ind imellem – for sjældent – et stærkt og sensuelt bidrag, og slagstøjsspilleren Knut Haavik bidrager ikke uvæsentligt til musikkens krop.

Trods anmelderens – måske let konservative – forbehold er denne musik bestemt anbefalelsesværdig, og lyttere med de akademiske briller lidt længere oppe på næsen vil nok slet ikke tage disse forbehold, men blot lade ører og krop vederkvæge.

Jens Fuglsang & Rêve Bohême: "Café Django" Calibrated (2009)

– Efterklange af Django. Af Kjeld Frandsen, Berlingske Tidende 4.12. 2009

Det var den fransk/belgiske sigøjner-guitarist Django Reinhardt, der som den første skabte en ikke-amerikansk jazzstil. Det skete i 1930'ernes Paris, og hans specielle råswingende og strengelegsbaserede sigøjnerjazz er fortsat værd at lægge øre til. Ikke kun i form af mesterens egne indspilninger. Inden for de sidste årtier er der nemlig opstået en ny interesse for at spille sigøjnerjazz, og netop nu ser mange frem til en massiv fejring af Django Reinhardt, idet 2010 er 100-året for jazzlegendens fødsel. På den danske scene er Django-stilen i den sidste halve snes år især blevet varetaget af gruppen Rêve Bohème som ledes af guitaristen Jens Fuglsang. Han har rigtig godt greb om stil og tradition, og på gruppens nyeste cd "Café Django" viser han sig endvidere som en glimrende sanger. I morgen bliver han sekunderet af guitaristen Robert Pilgaard og bassisten Jesper Riis.

– Arven efter Django af Thomas Michelsen, Politiken 29.10- 2009

Nye cd'er hylder guitarlegenden Django Reinhardt. Kongen af sigøjnerswing ville være fyldt 100 år til januar.

Jens Fuglsang & Rêve Bohème: Café Django . CALI091. Tre stjerner.

DEN SLAGS slipper man for på et nyt dansk udspil fra sangeren, guitaristen og Django Reinhardt-eksperten Jens Fuglsang og hans gruppe Rêve Bohème. Også disse musikere dyrker arven fra Django, men med skandinavisk-luftig elegance. Her kan man puste ud oven på de franske superekvilibriste.

De drømmende danske bohemer er ikke mindre sikre i stilen. Fuglsang kan croone, og han kan virkelig li' det der gypsy swing. Med tilsætning af Kasper Fredholms sprøde spil på tenorsaxen og Robert Pilgaard til at levere rytmeguitar samt Morten Ravn på bas får sigøjnerjazzen her en afslappet opdatering, der låner mere generelle træk fra swingæraen. Også det danske hold hylder Django med 'Tiger Rag' i passende hektisk version. Her med et raffineret citat undervejs og Jens Fuglsangs stiltro vokal, der viser, at manden må have lyttet flittigt til sine swingkonger.

På flere af numrene fletter vokalisten Karina Kappel fingre med Fuglsang. Resultatet er en hyggelig, men ikke epokegørende plade med sigøjnerversioner af

jazzstandards som 'Embraceable You' og livtag med store klassikere som 'I've Got You under My Skin' og 'Them There Eyes' kombineret med numre af Jens Fuglsang selv, der kan nærme sig afspændt bossa. Som i feel good-nummeret 'Cherifa Says'. Måske ikke dum til en rolig eftermiddag inden døre, mens regnen sjasker ned udenfor.

– Café Django. Af Thorbjørn Sjøgren, Jazz Special # 112, 2009

Mon ikke der er gået en halv snes år, siden Rêve Bohème dukkede op med deres mere end bare diskret Django Reinhardt-inspirerede musik? Ingen udskiftninger gennem årene (så vidt jeg kan se), tingene sidder, selvom Kasper Fredholm på tenorsax måske ikke er byens allermest spændende solist, fanger de fires inciterende miks af sentimentalitet og uprætentiøs café-swing hurtigt øret. Men i forsøget på / ønsket om at brede sig lidt ud, gøre de også sig selv lidt af en bjørnetjeneste, for selvom Fuglsang er en absolut rimelig sanger – han kender tydeligvis både sin Cullum, sin Stigers og sin Bublé – med en ok swingfornemmelse, er sang på alle 14 stykker og dertil 6 af dem fra hans egen pen altså ikke så spændende, at min interesse forbliver helt uantastet igennem samtlige 54 minutter. Og sange som Cherifa Says, Flaxen Hair og R&R Heart er altså tættere på venlig mainstream-pop, end jeg helt bryder mig om. Det betyder så også, at der bliver tilsvarende mindre plads til at trykke den af instrumentalt (jeg ville faktisk hellere have haft lidt mere plads til den glimrende guitarist Fuglsang) med den smittende vitalitet, som gruppen for længst har vist at den magter. I Just One of Those Things går samtlige ingredienser dog op i den smukkeste enhed. Karina Kappels gæstevokal understreger pop-anstrøget og Knut Haaviks perkussion er stort set uhørlig.

– Sigøjner Crooner. Af Niels Overgaard, Jazznyt.blogspot.com.

Gypsyjazz – stilarten hvor Django Reinhardt var kongen – er Rêve Bohème's domæne og har været det i 10 år. Jens Fuglsang spiller leadguitar og Robert Pilgaard spiller rytmeguitar. Herudover er Kasper Fredholm med på saxofon og Morten Ravn på bas. Stilarten er nærmest dogmatisk enøret. Men det har Fuglsang og Rêve Bohème et afslappet forhold til. For det første har givet Fuglsang genren et twist på den ny plade. Han synger nemlig og det er med hørbar inspiration fra specielt Frank Sinatra og Chet Baker.

Vi præsenteres for en blanding af nyskrevne numre fra Fuglsangs hånd og gamle klassikere. Fuglsang kan sagtens skrive en sang med en duft af vellagret fortid og originalitet. Det er klart at kendte numre som Cole Porters I've got you under my skin og Just one of those things går lige ind og fornøjer med det samme. De afleveres selvsikkert og med overskud til at føje en smule nyt til dem.

Karina Kappel synger duet med Fuglsang på tre numre og Knut Haavik supplerer med percussion på en lang række numre.

– Gypsy Jazz til frokost. Østerbro Avis 7.10-2009

Hvordan ville det have lydt hvis en ung Frank Sinatra sad på en café i Paris og den lokale jazzhelt Django Reinhardt kom forbi med sine venner og begyndte at jamme? Jens Fuglsang har ladet sig inspirere af denne tanke, og resultatet kan man opleve på Den Franske Cafe på Sortedams Dossering 101 i denne weekend. Her kan han findes den 10. Og 11. oktober klokken 12 sammen med gruppen Reve Bohème. Med deres Django-nære gypsyjazz og Fuglsangs Sinatra-lignende stemme kommer det musikalske møde i stand, der aldrig indtraf i det virkelige liv. Kan man ikke nå Den Franske Cafe, har gruppen udgivet en ny cd, "Café Django", med musikken.

– The Best of Rêve Bohème by Peter Tougaard from Jydsk Vestkysten 24. juli 2007.

Som tyvstjålet af en sigøjner (5 stjerner ud af 6)

Få Musikgenrer er så tidstypisk nært forbundne med 1930'erne som gypsy-jazzen personificeret ved bohemen og guitarvirtuosen Django Reinhardt. Stilarten har de sidste år fået en velfortjent renæssance, som på den hjemlige scene nu bæres af frem af Rêve Bohème. Gruppen består af Jens Fuglsang, guitar og vokal, Kasper Fredholm, tenorsaxofon og klarinet, Robert Pilgaard på rytmeguitar og Morten Ravn på bas. På hele 18 skæringer – et miks af egne og Reinhardt kompositioner, viser gruppen med al ønskelig tydlighed, hvorfor gypsy-jazz stilarten nægter at dø. En swing-agtig friskhed parret med den lidt dekadente pariser stemning skaber den perfekte grobund for små frodige øer af solier. Jens Fuglsang – og på gæstevisit Lise Haavik – lægger smuk vokal til en Cole Porter-skæring og Rain Waltz af Fuglsang selv. En imponerende opvisning i glad 30'er musik med en kontrolleret dynamik og flot forståelse for Reinhardts musikalske univers.

Jazz Manouche. Gipsy Swing af Mikkel Hornæs, www.Djembe.dk, dec. 2005

Hvad kan en dansk kvartet bidrage med til Reinhardts arv, spørger den næsvise? Ja, lyt selv til denne cd! Rêve Bohème er et af de mere stabile Gypsy Swing-ensembler herhjemme, og de slipper mere end godt fra legen med denne udgivelse, der udelukkende indeholder kompositioner af "chefen selv" –

Django Reinhardt. En smule beskidt i forhold til den pinligt rene sti, er gruppen besat med en saxofon/klarinet som melodibærende instrument ved siden af Jens Fuglsangs uundgåelige leadguitar. Der er rå upoleret energi og stor musikalitet at hente. Arrangementerne er godt skruet sammen og gruppen vel

sammenspillet. Jeg føler ikke på noget tidspunkt, at jeg lytter til et "kopi-orkester", men derimod til en selvstændig gruppe der bidrager med deres eget til Reinhardts repertoire.

– Rêve Bohème – Django's Dream, af Thorbjørn Sjøgren, Jazz Special #84, 2005

I de senere år er det gået op for mig, at Django Reinhardt-"klanerne" (og ikke nødvendigvis: klonerne) rundt om i Europa – i hvert fald de, jeg har hørt – faktisk er ganske forskelligartede, at sigøjnerjazzen er en særdeles differentieret musik. Danske Rêve Bohème ligger f.eks. et pænt stykke fra oprindelige Hot Club kvintet, uden at referencerne derfor er utydelige, ikke mindst i kraft af at violinen er erstattet med en tenorsax. På gruppens Opus to skærer de helt ind til benet med et rent Reinhardt-repertoire, men gudskelov er der ikke nogen anvendelse af karbonpapir. Adskillige af stykkerne henter detaljer fra forskellige af Reinhardts udgaver af de pågældende numre, og de fleste af de 14 stykker er, hvad man kunne kalde "knap så velkendte Reinhardt-kompositioner". Der er i de mere beherskede mellemtempi, der er mest at byde på. Her er gruppen også mest sikker på benene i rytmisk henseende, mens et hurtigt stykke som Fèerie virker anspændt. Men alt i alt; trods Jens Fuglsangs tydelige og ret autentisk klingende Reinhardt lyd, nærmer vi os ikke det kalkerede, men står med en afvekslende og ganske underholdende cd.

– Arven fra Django. Af Kjeld Frandsen, Berlingske Tidende 28 nov. 2002

JAZZ: Den unge danske gruppe Rêve Bohème varetager den gode gamle franske sigøjnerjazz, og musikernes håndslag, entusiasme og originale arrangementer forhindrer ethvert tilløb til museumsstykke.

Interessant nok er det i disse år i vidt omfang europæiske musikere, der fornyer jazzen. Og sideløbende kan man så blive mindet om, at den første signifikante ikke-amerikanske jazzform blev skabt i Paris i 1930'erne af den legendariske sigøjner-guitarist Django Reinhardt. Interessant nok er der nemlig i de senere år opstået en ny interesse for sigøjner- jazzen, som på den danske scene blandt andet tages under kærlig behandling af den unge gruppe Rêve Bohème. Forleden lagde de fire musikere vejen forbi Hillerød, nærmere

betegnet Klaverfabrikken, et aktivt kulturhus, der også kunne give de rette koncertmæssige omgivelser for en portion swingende og akustisk kammerjazz. Det for stilarten så karakteristiske pulserende fundament blev lagt – godt og solidt – af bassisten Morten Ravn og guitaristen Robert Pilgaard, og så var det ellers guitaristen Jens Fuglsang Nielsen og tenorsaxofonisten Kasper Fredholm, der varetog temaer og solistiske ekskursioner. I den »klassiske« sigøjner-jazz er det ikke almindeligt med en saxofon, men Kasper Fredholm har fundet en vital, tidløs stil og lyd, som passer smukt ind i formen, og som, sammen med gruppens håndslag, entusiasme og originale arrangementer, forhindrer ethvert tilløb til museumsstykke. Dog skal der ikke herske tvivl om, at det er Jens Fuglsang Nielsen, der med sit virtuose og melodiske, på én gang Django Reinhardt-influerede og ganske personlige, guitarispil, gang på gang formår at fascinere og overrumple. I Hillerød blandede gruppen egne værker med sigøjnermelodier og jazzklassikere som »Them There Eyes«, »Tiger Rag«, »Sweet Georgia Brown« og »After You've Gone«, og Jens Fuglsang Nielsen diverterede med John Lewis' »Django«, et jazz-klassisk værk. Nummeret findes også på gruppens debut-CD, der rummer masser af nuanceret og muntert gyngende musik samt gode bidrag fra gæstesolisterne, sangerinden Lise Haavik og harmonikaspilleren Einar Haavik samt – ikke mindst – den unge violinist Bjarke Falgren, et råswingende stortalent, der også er værd at holde øje og øre med.

– Django Jalousie. Cope Records. Af Aksel Brahe, Fyens Stiftstidende 2002

Man er tæt på den autentiske lyd, uden at resultatet kan kaldes decideret

kopimusik, når kvartetten Réve Bohème folder sig ud i gamle Django Reinhardt-numre. Resultatet er toptunet jazz, og derfor vover vi også det ene øje og giver pladen de maksimale seks stjerner.

Den legendariske sigøjnerguitarist Django Reinhardt, der gjorde Paris usikker i 30'erne og 40'ernes Paris, er stadig en levende inspirationskilde for mange jazzmusikere med sit kraftfulde spil og medrivende rytmiske puls.

Næste år markeres 50-året for hans død, og i den anledning har Réve Bohème taget initiativet til en ny forening, "Hot Club Copenhagen", med det formål at udbrede kendskabet til Reinhardts musik og den moderne Gipsy Jazz.

Foreløbig kan man glæde sig over denne plade, der på smuk og loyal vis hylder den gamle mester, hvis særpræg foruden de nævnte egenskaber bestod i lyden fra den akustiske guitar – en nøgen, men pågående sound, der bed sig stædigt fast i melodians karakteristiske holdepunkter.

Det er lead-guitaristen Jens Fuglsang Nielsen, der naturligvis først og fremmest giver pladen et autentiske præg med sit instrument helt uden strøm, som han aftvinger dynamik og usentimental rytmisk fornemmelse, bl.a. i en forrygende fingerrap udgave af den gamle evergreen "Limehouse Blues".

Også Kasper Fredholm er med sin sopran- og tenorsaxon med til at give den specielle duft af Django Reinhardt-periodens blanding af allehånde elementer fra musettevalse til be-bop. I gruppen er desuden rytmeguitaristen Robert Pilgaard og bassisten Morten Ravn. En række gæstesolister er inviteret med, bl.a. den norskfødte sangerinde Lise Haavik, der var med på det danske Melodi Grand Prix-hold i 80'erne. Her kommer hun fint igen i numrene "Rain Waltz" og "Sentimental Journey".

Kvartetten, der her debutterer på cd-fronten, blev dannet i 1998 og har siden turneret en del rundt i Europa. Senest har man optrådt på Django Reinhardt Festivalen i Samois sur Seine syd for Paris, hvor guitaristen boede indtil sin død i 1953.

– Django og alle de andre by Jørgen Nielsen
www.rootszone.dk, 14. Marts 2008

Inden for gypsyjazz er guitaren konge, og den skal helst spilles af en mand med Clark Gable- moustache og en Gauloise mellem fingrene. Klicheerne står i kø, og genren har da heller ikke flyttet sig meget, siden dens fornemste udøver forlod denne verden for 55 år siden. Men sådan skal det være, og i dag er denne særlige

variant af swing så populær som nogensinde. ET REJSENDE FOLK har altid haft musikken med i bagagen. Ned gennem århundrederne har sigøjnerne levet i udkanten af de fastboende kulturer og optaget lokale stilarter og instrumenter. Med markedsgøgl og fængende musik har de som frie fugle rejst rundt og for en stund fået mennesker til at glemme hverdagens pligter over for den jord, der skulle dyrkes, og de herrer, der skulle tjenes. Men også forfulgte, kriminaliserede og misundte som det fremmedelement, de forblev at være. På Balkan og i Spanien har sigøjnernes musikalske indflydelse medvirket til udvikling af selvstændige, vitale genrer, som også dyrkes og udvikles uden for sigøjnernes snævre, traditionsbundne samfund. I tiden op til 2. Verdenskrig blandede skæbnen en ny potent cocktail, som den dag i dag beruser og inspirerer. Ingredienserne var europæisk sigøjnermusik og afro-amerikansk jazz. Stilarter, som var udviklet af rodløse folkeslag med musik som et samlingspunkt i den hverdag, der var præget af modsætninger til de omgivende samfund. Over det meste af verden er sigøjnerjazz, gypsyjazz – eller på fransk jazz manouche – i dag en levende subgenre også i Danmark. Udøvere og tilhængere tiltrækkes af genrens ultimative instrumentbeherskelse og udtryksfuldhed, og pirres af den mystik, der stadig omgærder sigøjnernes hemmelige liv og særlige talent for musik. Sigøjnernes verden er stadig en lukket verden med sine egne arkaiske traditioner og familiemønstre. Forholdet til musikken er pragmatisk; den har altid

været en vej til overlevelse og velstand, og derfor går traditionerne og håndværket i arv, og det er almindeligt, at børnene lærer at beherske et instrument meget tidligt. Djangoskygge Gypsyjazzens signatur-instrument er frem for alt guitareren. Dens mest berømte udøver, guitaristen Django Reinhardt (1910-53), er den mytologiske skikkelse, hvis skygge stadig falder på genrens udøvere i det nye årtusind. Som stilskaber på guitar var han en af de musikere, der flyttede udviklingen et ordentligt skridt fremad, ligesom Charlie Christian var i gang med det på den anden side af Atlanterhavet, og som Jimi Hendrix skulle gøre det mange år senere. Ikke fordi han opfandt noget, der ikke allerede var gjort, men fordi han tog teknikker fra den århundredgamle guitartradition i folkemusik, flamenco og klassisk og brugte dem sammen med jazzens avancerede harmonik og improvisation. Tredivernes Paris var byen, alle turnerende amerikanske jazzmusikere besøgte, og det var også byen, hvor Django Reinhardt arbejdede som dansemusiker, blandt andet sammen med violinisten Stéphane Grappelli, som delte hans gryende jazzinteresse. I 1934 kom de i kontakt med foreningen Hot Club de France, der ville etablere en fast backinggruppe for de amerikanske musikere, som foreningen inviterede til byen. Men det band, de sammensatte, havde ikke den besætning, man normalt forventede. Med to rytme- guitarer, sologuitar, violin og kontrabas, var trommernes funktion erstattet af et pumpende beat fra de to rytmeguitarer, kaldet le pompe. Og Django, som før brandulykken der næsten ødelagde hans venstre hånd, havde spillet banjo, brillerede på et specielt instrument, der i sig selv er blevet en legende. Den specielle Selmer-guitar, konstrueret af Mario Maccaferri, var med sit

cut-away og strenge beregnet til at skære gennem lydbilledet og er blevet et signatur-instrument for genren, der har inspireret mange guitarbyggere, blandt andre danske Jacob Reitz. Quintette du Hot Club de France og Django kom til at spille og indspille med en række af jazzens største musikere som Coleman Hawkins, Benny Carter, Eddie South, Rex Stewart, Dicky Wells, Bill Coleman og Freddie Taylor. Django Reinhardt mødte selvste Louis Armstrong og Duke Ellington, og kun krigens udbrud forhindrede en planlagt USA-turne. Kører pladen for hurtigt Før krigen havde ingen europæisk jazzmusikers præstationer kunnet få amerikanerne til så meget som lette et øjenlåg. Men da pladerne med Quintette du Hot Club de France nåede til USA efter 1938, troede man først de kørte for hurtigt på grund af Django Reinhardt's ekvilibristiske soli. I februar 1939 aflagde Django sit eneste besøg i Danmark sammen med kvintetten, der også rummede violinisten Stéphane Grapelli, og Berlingske Tidende skrev: "Bedre guitarist end Django Reinhardt er vist aldrig hørt på vore breddegrader. Han kan sine ting. Skønt to af hans fingre på venstre hånd er lamme, er han i besiddelse af en forbløffende fingerfærdighed. Dertil kommer en varm og skøn klangfarve og en meget sikker og fin musikalsk sans." Danmark har også gode swingmusikere som Svend Asmussen og Helge Jacobsen på dette tidspunkt. Avisens anmelder er ikke mere lokalpatriot, end at han konstaterer "Der er nu alligevel forskelligheder mellem Vesterbros Passage og Champs Elysées – også jazzmæssigt talt." Den musik, københavnere beejstredes over på tærsklen til den tyske besættelse, eksisterer og praktiseres verden over i uændret form i dag som en selvstændig stilart. Med traditionsbevidsthed og konservatisme spilles gypsy-jazz af både sigøjnere og Gadjos, og ikke mindst efter at verdensmusik er blevet et grundfæstet begreb, har genren fået vind i sejlene. Der er "Hot Clubs" mange steder, både dækkende over orkestre og foreninger til sigøjnerjazzens fremme. En knaldhård branche. Jens Fuglsang er én af mange danske guitarister, som har ladet sig inspirere af sigøjner-jazzen. "Jeg spillede støjrock og Hendrix, men var i Paris på ferie og faldt over den specielle Django-guitar. Jeg købte den, og derhjemme begyndte jeg at høre de gamle plader med det fantastiske guitar-spil. Der var ikke rigtig nogen, der spillede den musik i Danmark, bortset fra guitaristen Ronald Andersen. Inde på Strøget i København mødte jeg Robert Pilgaard. Han havde været nede på den store festival i byen Samois Sur Seine, hvor Django boede indtil sin død i 1953, og været oppe og jamme på scenen. Det er altså en knaldhård branche, fordi alle de der sigøjnere er kanon-dygtige og starter som meget unge.